

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2T/56/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3621010155
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2021:3621010155.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske, samosudcom Mgr. Michalom Vigašom, v trestnej veci obžalovaného U. S., pre zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej Tr. zák.), na hlavnom pojednávaní dňa 20.09.2021 takto

rozhodol:

Obžalovaný U. S., Q.. XX.XX.XXXX v Partizánskom, trvale bytom R., t.č. ÚVV Ilava,

je vinný, že

od presne nezisteného obdobia roku 2020 až do 22.02.2021, kedy nastúpil na ústavnú liečbu do Psychiatrickej nemocnice Veľké Zálužie, v mieste bydliska v R., na ulici E. Y., v byte nachádzajúcom sa v bytovom dome č. XXX/XX, poškodenej svojej matke J. S., Q. XX.XX.XXXX, s ktorou žil v spoločnej domácnosti takmer každý deň pod vplyvom alkoholu vulgárne nadával a urážal ju, načo ho poškodenej žiadala, aby sa ku nej tak nesprával, obžalovaný vyvolával u poškodenej pocit strachu tým, že od nej opakovane žiadal peniaze na alkohol, ktoré mu poskytla z dôvodu obavy, aby jej fyzicky neublížil, pričom keď mu ich poškodenej nechcela dať, obžalovaný jej vulgárne nadával, vyhrážal sa jej päsťou, opakovane dochádzalo medzi nimi k vzájomným nezhodám, ktoré prerastali do fyzických útokov obžalovaného voči poškodenej, poškodenej tieto konflikty riešila telefonickým oznámením na Mestskú políciu Partizánske, ktorej príslušníci po prijatí oznámení opakovane vykonávali zákroky v domácnosti poškodenej, a to aj dňa 18.11.2020, kedy v čase o 20.10 h dostali oznámenie o rodinných nezhodách, po príchode zistili, že obžalovaný, ktorý sa už doma nenachádzal nezisteným spôsobom napadol svoju matku, ktorá bola značne pod vplyvom alkoholu a odmietla podať oficiálne oznámenie, následne dňa 14.12.2020 v podvečerných hodinách opätovne obžalovaný poškodenej pod vplyvom alkoholu vulgárne nadával a žiadal od nej peniaze, ktoré mu odmietla dať, a preto ju fyzicky napadol tým, že ju päsťou udrel do oblasti tváre a vykrúcal jej ruky, čím jej spôsobil hematóm v okolí pravého oka ako aj v pravej spánkovej oblasti, z dôvodu, že jej vzal mobilný telefón poškodenej požiadala susedu, aby kontaktovala Mestskú políciu Partizánske, po príchode hliadka Mestskej polície Partizánske vykázala obžalovaného z obydlija, poškodenej odmietla podať oznámenie a rovnako odmietla možnosť ísť na lekárske ošetrenie, neskôr v ten istý večer obžalovaného poškodenej vpustila späť do bytu, kedy jej obžalovaný opätovne začal vulgárne nadávať a z uvedeného dôvodu v čase približne o 21.50 h poškodenej zavolať na políciu, ktorej po príchode po zákonom poučení uviedla, že odmieta podať na syna oznámenie, druhýkrát ju obžalovaný pod vplyvom alkoholu fyzicky napadol nezisteným spôsobom v mieste jej trvalého bydliska dňa 06.01.2021 v doobedňajších hodinách, čím jej spôsobil hematómy pod obidvomi očami a škrabance v oblasti spánku, ktoré si rovnako poškodenej nedala ošetriť, správanie obžalovaného opätovne ospravedlňovala pred zakročujúcou hliadkou Mestskej polície Partizánske a odmietla podať oznámenie, opakované fyzické a verbálne útoky obžalovaného voči poškodenej nepriaznivo pôsobili na telesný a psychický stav poškodenej, čo sa prejavovalo tak, že v nadmernej miere začala požívať alkohol a trpí pocitom strachu, čím uvedeným konaním obžalovaný spôsoboval svojej matke J. S., Q. XX.XX.XXXX, s ktorou žil v spoločnej domácnosti vo vyššie uvedenom období fyzické a psychické utrpenie, v dôsledku čoho bol v tomto období ovplyvnený obvyklý spôsob života poškodenej,

teda

blízkej osobe spôsobil fyzické utrpenie a psychické utrpenie bitím, údermi, spôsobením rán, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu a stresu a iným spávaním, ktoré ohrozovalo jej fyzické a psychické zdravie,

čím spáchal:

zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej Tr. zák.).

Za to sa odsudzuje:

Podľa § 208 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l/ Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. per analogiam k trestu odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. sa na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Na základe obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske č.k. Pv 37/21/3305-45 zo dňa 03.09.2021, po jej preskúmaní samosudca nariadil a dňa 20.09.2021 sa uskutočnilo hlavné pojednávanie. Po prednesení obžaloby po poučení podľa § 257 ods. 1, 5 a 8 Tr. por., obžalovaný k obžalobe v súlade s § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. vyhlásil, že je vinný v celom rozsahu podľa obžaloby. Na položené otázky v zmysle § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. por. odpovedal kladne (áno) na všetkých päť položených otázok. Súd po vyhlásení obžalovaného po zistení stanoviska prokurátora, obhajcu a poškodenej uznesením prijal vyhlásenie podľa § 257 ods. 7 Tr. por. a podľa § 257 ods. 8 Tr. por. ďalej vykonal len dokazovanie čo do výroku o treste a ochrannom opatrení. Súd skutok právne kvalifikoval ako zločin týranie blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., pretože skutkový stav a vyhlásenie obžalovaného zodpovedá tomuto právnenému záveru. Zavinenie obžalovaného je dané vo forme priameho úmyslu podľa § 15 písm. a/ Tr. zák.

Súd na hlavnom pojednávaní vychádzal z vyhlásenia obžalovaného a jeho výsluchu, vypočul poškodenú J. S., svedkyňu S. J., prečítal znalecký posudok z odboru psychiatria, listinné dôkazy a pripojené spisy v majúce význam pre dokazovanie vo veci výroku o treste a ochrannom opatrení a zistil tento skutkový stav rozhodný pre právne posúdenie skutku a majúci význam pre rozhodnutie vo veci samej.

Obžalovaný sa na hlavnom pojednávaní priznal k spáchaniu skutku. Urobil vyhlásenie o vine, skutok v záverečnej reči oľutoval a ospravedlnil sa poškodenej. Uviedol, že je slobodný, bezdetný. Pracoval aj v zahraničí aj na Slovensku, no na jeho pracovný pomer mala vplyv jeho závislosť na alkohole, z dôvodu požitia alkoholu bol aj z práce dvakrát prepustený. V podstate od jesene 2019 už nepracoval, bol odvtedy aj hospitalizovaný, tiež v resocializačnom zariadení, kde bol jeho pobyt ukončený opäť pre porušenie pravidiel v dôsledku požitia alkoholu. Liečil sa z alkoholizmu, no zatiaľ neúspešne, vždy po nejakom čase recidivoval. Naposledy bol nezamestnaný, vypomáhali mu rodičia, býval s matkou a otcom. V rodine sa alkohol požíval, aj keď to nevnímal ako povzbudenie piť. Chcel by sa liečiť, zaradiť do života a opäť sa zamestnať, tiež pomáhať matke so starostlivosťou o otca.

Poškodená J. S., matka obžalovaného, si nárok na náhradu škody neuplatnila. So synom je v kontakte aj počas jeho väzobného stíhania. Obžalovaný býval pred vzatím do väzby v jej byte. Keď nepracoval, živila ho, dávala mu aj peniaze na alkohol, keď pýtal. On poberal len dávku v hmotnej núdzi, keď si poplatil svoje, zvyšok jej dal. Keď pracoval, prispel viac. Keby bol prepustený z väzby, prichýlila by ho, je to jej syn, nechce, aby skončil na ulici. Chce aby opäť mali dobré medziľudské vzťahy, tie kazilo najmä požívanie alkoholu obžalovaným. Ona sa stará o jej chorého manžela, pomáhal jej s ním aj obžalovaný, s

hygienou, celkovo opaterou manžela - otca obžalovaného. Obžalovanému zrušili trvalý pobyt na adrese jej bydliska, pretože mal dlhy, v tom čase "vymýšľal", nechceli, aby sa stalo niečo nepredvídateľné.

Svedkyňa S. J., sestra obžalovaného uviedla, že s bratom vychádza aj po jeho vzatí do väzby. Bola v sním v kontakte, keď bol triezvy dalo sa s ním komunikovať, no ona s ním vedela vychádzať, aj keď požíval alkohol. Uviedla, že nie len obžalovaný požíval alkohol, ten požívala aj matka obžalovaného, ktorá má pod vplyvom alkoholu neznesiteľnú povahu, vedela nie len obžalovaného, ale aj ju vyhecovať, ona to však riešila tým, že odišla domov, obžalovaný nemal kam. Ona by mala strach, čo sa môže stať, keby sa obžalovaný vrátil k matke domov a pokračoval v pití alkoholu. Obžalovaného by neprichýlila, pretože by s tým nesúhlasil jej manžel, no na kratšiu dobu by to asi išlo.

Zo záverov podľa § 268 ods. 2 Tr. por. prečítaného znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia odvetvie psychiatria MUDr. Viktora Segedu č. 40/2021 zo dňa 02.08.2021 z č.l. 193-210, súd zistil, že obžalovaný v čase činu netrpel duševnou poruchou v pravom zmysle slova, ktorá by mala forenzne významný vplyv na jeho rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti. Z psychiatrického hľadiska pobyt obžalovaného na slobode nie je nebezpečný, z vlastnej vôle sa však môže dopúšťať trestnej činnosti. Znalec mu navrhol uložiť ambulantné ochranné protialkoholické liečenie. U obžalovaného bola zistená psychosomatická závislosť od alkoholu v kruciálnom štádiu. Závislosť na alkohole nemala forenzne významný vplyv na páchanie trestnej činnosti obžalovaným.

Podľa výpisu z ústrednej evidencie priestupkov MVSR na č. I. 212 bol obžalovaný dvakrát postihnutý OO PZ Partizánske za priestupky proti občianskemu spolunažívaniu pre skutok z 18.11.2020 - kedy sa mal vulgárne vyjadrovať voči rodičom - napomenutím, a rovnako bol postihnutý napomenutím za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu zo 14.11.2020.

Podľa odpisu z registra trestov na č. I. 213 bol obžalovaný dosiaľ štyrikrát súdne trestaný za úmyselnú trestnú činnosť. Na prvé tri odsúdenia (dvakrát pre prečin krádeže, raz prečin výtržníctva) sa z hľadiska priťažujúcej okolnosti neprihliada.

Rozsudkom Okresného súdu Partizánske, č.k. 2T/24/2017-114 z 10.04.2017, právoplatným v ten istý deň, bol obžalovaný uznaný vinným zo spáchania skutku z 28.11.2016, ktorého sa dopustil voči otcovi (skutok sa stal v spoločnej domácnosti), právne kvalifikovaného ako prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zák., § 139 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Tr. zák. v spojení s § 127 ods. 3,4 Tr. zák. za čo mu bol uložený trest odňatia slobody na 6 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a trest prepadnutia veci. Zároveň mu bolo uložené ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Podľa hlásenky ZVJS na č.l. 123 trest odňatia slobody vykonal dňa 28.05.2017. Podľa správy MUDr. Márie Majzlanovej, psychiatricky, na č.l. 138-144, sa liečbe obžalovaný podroboval, od 28.03.2019 do 07.06.2019 bol aj hospitalizovaný v PsN vo Veľkom Záluží, od 27.11.2019 do 24.02.2019 v PsN Hronovce a od 25.02.2020 do 30.09.2020 v Resocializačnom zariadení v Nitrianskom Pravne, následne sa podroboval ambulantnej liečbe až do 22.02.2021, kedy bol opäť hospitalizovaný do 03.05.2021.

Zo spisu Okresného súdu Partizánske sp. zn. 1Nt/11/2021 súd zistil, že obžalovaný si podal dňa 28.07.2021 návrh na zahladenie odsúdenia vo veci Okresného súdu Partizánske, sp. zn. 2T/24/2017, dosiaľ nebolo vo veci rozhodnuté.

Podľa výpisu z registra obyvateľov na č.l. 243, je obžalovaný slobodný, bezdetný, a jeho trvalý pobyt je od 11.08.2016 evidovaný na mesto Partizánske.

Prokurátorka navrhla po vykonanom dokazovaní uložiť obžalovanému nepodmienečný trest v prvej polovici trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia za rovnováhy poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a ambulantné ochranné protialkoholické liečenie. Obhajoba navrhla uložiť obžalovanému trest nespojený s odňatím slobody, ale trest odňatia slobody s podmiennečným odkladom s probačným dohľadom a uloženými obmedzeniami a povinnosťami, primeranými druhu trestnej činnosti. Obžalovaný uviedol, že skutok ľutuje a ospravedlnil sa poškodenej.

Súd pri ukladaní druhu a výmery trestu vychádzal zo zásad ukladania trestov uvedených v ustanovení § 34 Tr. zák., pričom prihliadol na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku,

poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, na osobu páchatela, ako aj na možnosti jeho nápravy, nakoľko trest musí mať najmä prevýchovný účinok. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na rodinu a jemu blízke osoby. Trestná sadzba žalovaný zločin je v osobitnej časti Trestného zákona uvedená v rozpätí 3 až 8 rokov odňatia slobody. Súd ukladal trest samostatný.

Súd prihliadol k poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Tr. zák., obžalovaný sa k trestnej činnosti priznal, oľutoval ju, ospravedlnil sa poškodenej, hoci teda až v záverečnej reči. Vážnosti jeho prejavu vôle pridáva, že okrem priznania urobil aj vyhlásenie o vine. Súd prihliadol k priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m/ Tr. zák., poukazujúc skoršie odsúdenie za úmyselnú trestnú činnosť dokonca obdobného charakteru vo veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/24/2017 majúcu charakter domáceho násillia, ba na nepodmienečný trest. Hoci od vykonania trestu už dosiaľ uplynula doba viac než troch rokov, odsúdenie nie je zahladené, v § 92 ods. 1 Tr. zák. je uvádzaná možnosť a nie povinnosť zahladiť odsúdenie, a tiež doba minimálna - teda nijako nemožno vylúčiť nezahladenie odsúdenia, pokiaľ odsúdený vydrží viesť riadny život len minimálny základ doby uvedenej v § 92 ods. 1 písm. c/ Tr. zák. a následne v trestnej činnosti opäť pokračuje. Za rovnováhy poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. tak zákonné rozpätie zostalo nezmenené.

Pokiaľ ide o druh trestu, súd obžalovanému uložil trest odňatia slobody nepodmienečný. Obžalovaný pácha trestnú činnosť opakovane, z kriminologického hľadiska ide už o jeho piate odsúdenie, pričom druhé pre trestnú činnosť majúcu charakter domáceho násillia. Len v roku 2017 bol odsúdený za prečin nebezpečného vyhrážania vo vzťahu k svojmu otcovi, bol mu uložený nepodmienečný trest, no ani výkon tohto trestu, ani výkon ochrannej liečby ho nevedol k riadnemu životu. Alkoholizmus je síce ochorením, no nie je ospravedlnením trestnej činnosti ani paušálnym ospravedlnením neriešenia sociálnej situácie obžalovaného. Ten ako vyplynulo z dokazovania nebol schopný abstinovať, opakovane prišiel o prácu, predčasne bol vylúčený z resocializačného procesu a po tom čo sa vrátil do domácnosti rodičov, stal sa ekonomicky závislý na nich, v podstate mu poskytli azyl. No výsledkom nebolo, že sa od dna odrazil, ale naopak, začal si vynucovať podporu pýtaním peňazí od matky na alkohol a nechal sa rodičmi živiť. Na viac sa voči matke správal spôsobom, ako je uvedené v obžalobe, pričom táto trestná činnosť v porovnaní so skoršou voči otcovi nabrala na závažnosti. Hoci ho matka ochraňovala, sestra obžalovaného sa už podujala danú situáciu riešiť. Súd teda dospel k záveru, že na naplnenie účinku trestu, nepostačuje ukladať trestu alternatívneho či trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom, ale naopak nepodmienečný trest je zrejme jedinou účinnou metódou, ako prinútiť obžalovaného viesť do budúca riadny život. Mal by si byť vedomý, že opakovanie takéhoto správania nepovedie k miernej sankcii bez ohľadu na "poľahčujúce" okolnosti ako v tomto prípade. Od trestu prísnejšieho, či aj od trestu na dolnej hranici trestnej sadzby napokon obžalovaného uchránili mimoriadne okolnosti, pre ktoré súd napokon uplatnil analogicky ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. poukazujúc na zjednocujúce stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016 a uložil mu trest odňatia slobody na spodnej hranici takto upravenej trestnej sadzby, teda dolnú hranicu trestnej sadzby znížil o jednu tretinu. Dôvodov je viacero. Obžalovaný urobil vyhlásenie o vine za situácie, keď poškodená iracionálne ochraňuje obžalovaného v prípravnom konaní nevypovedala, hoci to bývala ona, ktorá sa najprv obracala o pomoc na políciu. Dokonca sa omietla podrobiť psychologickému vyšetreniu. Hoci súd nemá za to, že mimo priznania obžalovaného by bola obžaloba nepreukázateľná, nepriamo obžalovaného usvedčovala sestra, susedia aj príslušníci polície, ktorá zvykla v domácnosti poškodenej zasahovať, predsa len priznanie obžalovaného, vzdanie sa práva skutok prokurátorom preukazovať, bol mimoriadne procesne významný počin obžalovaného, ktorý má podstatne vyššiu hodnotu, ako prosté priznanie po vykonanom dokazovaní. Ďalším dôvodom je svedkyňou - sestrou obžalovaného, naznačované škodlivé požívanie alkoholu aj samotnou poškodenou, ba neznášateľná povaha poškodenej pod vplyvom alkoholu. Je celkom možné, že poškodená dávala najavo obžalovanému svoje názory takým spôsobom, že to mohol brať ako provokáciu a ako svedkyňa uviedla, pokiaľ nemal kam ísť, skízával ku konfrontácii s matkou, ktorá však mala napokon charakter trestnej činnosti. Posledným z dôvodov je to, že obžalovaný hoci neraz recidivoval a vracal sa k alkoholu, snažil sa liečiť aj ústavne, nerezigňoval na liečbu ako takú, podroboval sa ústavnej, ambulantnej liečbe, ba zúčastnil sa resocializačného pobytu. Samotný neúspech liečby tak nevyznieva ako rezignácia na liečbu ako takú, ale ako neúčinnosť liečby, možno aj pre neriešenie podstaty problému, ktorou môže byť aj neschopnosť sa osamostatniť a socializovať. To je dôvod, prečo súd pre inak závažnú trestnú činnosť obžalovaného potrestal trestom mimoriadne zníženým, ktorý podľa názoru súdu naplní účel trestu. Jednak ide o morálne odsúdenie páchatela, represívnu zložku trestu, a tiež prevenciu, najmä individuálnu.

Napokon súd uvádza, že prostredie u matky obžalovaného súd pre obžalovaného považuje vyslovene za nevhodné, ak ten sa tam má úmysel vrátiť a samotná poškodená bude požívať v domácnosti alkohol, ani on sám sa nebude zrejme schopný ubrániť požitiu alkoholu. Za pokračovania konfliktného vzťahu s matkou tak hrozí, že nezhody s matkou opäť prerastú do roviny trestnoprávnej.

Pretože obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním skutku v tejto veci vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin, súd ho pre výkon trestu podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Hoci prokurátorka navrhovala uloženie ambulantnej ochrannej protialkolickej liečby obžalovanému na podklade záverov znaleckého posudku znalca MUDr. Segeđu, súd ochrannú liečbu obžalovanému neukladal, a to z dôvodu, že by išlo o opätovné uloženie ochrannej liečby rovnakého druhu a formy, ako už bola uložená vo veci Okresného súdu Partizánske sp. zn. 2T/24/2017, ktorá nebola dosiaľ ukončená. Ochrannú liečbu bez ohľadu na počet vecí, v ktorých by bola uložená, možno vykonávať len raz a trvá dokiaľ trvá jej účel. Nemá teda z hľadiska naplnenia účelu liečby žiadne opodstatnenie jej opätovné formálne ukladanie, okrem situácie, keď by išlo o inú formu či druh liečby na základe aktualizovaného psychiatrického vyšetrenia. Preto súd opätovne rovnakú ochrannú liečbu, ako je stále vykonávaná, neukladal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa vyhlásenia rozsudku, prostredníctvom tunajšieho súdu ku Krajskému súdu Trenčín.